No. 1142 | 1851.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1½

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 22 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden voor ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Januarij.

Wolfgang Menzel, over de Missiën.

Wolfgang Menzel is in de Duitsche literatuur een der eerst vereerde namen. Hoewel hij zelf Protestant is, heeft hij zich door een regtschapen rondborstigen geest, voor al wat edel en goed is, weten te bewaren. In het door hem geredigeerde »*Morgenblat*" spreekt hij over de Catholijke Volksmissiën, die hij voor de merkwaardigste verschijnselen dezer eeuw houdt, op de volgende wijze:

»Wat, behalve de indrukwekkende en allen tot tranen bewegende boetpredikatiën, de biecht en communie, in den hoogsten graad de gemoederen der geloovigen bij de Missie trof, waren de twee volgende daadzaken: Eerst werden knielend door de Priesters, daarna door het volk, eindelijk door de kinderen, plegtige verzoeningsgebeden uitgestort voor het Allerheiligste, en daarna werd een groot kruis geplant. Een ooggetuige der Missie te Säckingen merkt daarbij aan: »Dat het volk zelf de Missie had verlangd. Onder den invloed der hedendaagsche wetgeving eener meest radicale, het ongeloof in de hand werkende schoolmeesterij, en van het door onverschilligheid ingesluimerde Kerkwezen — zag het volk op zijne bergen niet elk nieuw tiental jaren bloesems bij bloesems van deszelfs schoone en betere dagen verwelken; oude, eerwaardige zeden en tucht, geloof en trouw verdwijnen; — daarentegen (vooral bij het jeugdige geslacht) ongeloof en werkelijke zedeloosheid — twist en oneenigheid in de gemeenten en huisgezinnen, verwoestend in de plaats treden; het zag dit met diep leedwezen; het klaagde er luide over; maar deszelfs klagten vonden geen gehoor, tot dat, in plaats des trouwgeloovigen Hauensteiners, de bloedige vuist der opstandelingen aan de deuren klopte. De omwenteling verschafte der Godsdienst weder eenige achting, en de vrijheidsboom deed vurig naar den standaard des kruises haken."

»Men ziet, hoezeer de oude Moederkerk voorregten geniet, dewijl zij zulke volksvergaderingen (meetings) kan houden, zonder dat zij in het minst behoeft bezorgd te zijn voor buitensporigheid of bespotting. Voor den diepen eerbied van haar Sacrament van Boetvaardigheid wijkt alle spotternij en zonde. Er waren geene concessiën en omwegen noodig, om de menschen in het diepste der ziel en des gemoeds te treffen. De kerkelijke gehoorzaamheid laat met zich niet onderhandelen; zij wordt of geheel verworpen of volkomen beoefend. Het kerkelijk gezag wordt echter der ruwe volksmenigte dan het meest eene dringende behoefte, als zij juist dat van den Staat met voeten heeft getreden.

»Het mag hier niet onopgemerkt gelaten worden, wat in Duitschlands Catholijke Staten reeds heeft plaats gehad, om het gezonken gezag der Kerk weder tot geldigheid te brengen. De waarde der Missiën blinkt daarbij des te heerlijker uit.

»Op het einde der vorige eeuw was de Catholijke wereld niet minder dan de Protestantsche van allen ernst des geloofs en der zedelijkheid vervreemd geworden. De aanzienlijke huldigden Voltaire's geest, of dien van het hoewel zedelijke, echter flaauwhartige Josephismus. Den laatsten geestelijken Keurvorst van Keulen dorst de beruchte Eulogius Schneider het compliment maken, dat hij hem niet voor Catholijk hield, en de Keurvorst lachte vriendelijk. In Beijeren woelden de Illuminaten. In Weenen speelde Blumauer den kleinen Voltaire, en Keizer Joseph II, en zijn minister Kaunitz dreven den spot met den Paus, die vol bekommering over de *Alpen* was gekomen. Slechts de mindere geestelijkheid en de lagere Volksklasse bewaarden in derzelver algemeen bespot wordende domheid, het van de vaderen geërfde schild der echte godsdienstigheid. Men zal der overige Regeringen van het toenmalige Europa schier geen onregt aandoen, door te beweren, dat Napoleon het eerst is opgetreden, om de aandacht te vestigen op de groote beteekenis der Kerk, ofschoon hij de kunst niet verstond, om haar zoo te behandelen, dat ook zij hem wederkeerig diensten bewijzen kon.

»In den Restauratie-tijd heerschten diplomatie en bureaucratie zoo gemakkelijk, en deden zich, na den langen Europeschen strijd en door de onder Napoleon ondervonden vernederingen, zoo zeer te goed, dat zij het hoogst kwalijk namen, als de zucht naar onafhankelijkheid zich meer en meer in de Kerk begon te ontwikkelen. Men bewierookte de Bisschoppen en versierde ze met ridderorden. Men stelde een paar Ligorianen ten toon en ergerde het verlichte publiek door den schijn van bijgeloovigheid; maar liet de neiging naar het geringste Ultramontanismus niet blijken. Vorst Metternich was door en door een Ghibellyn. Er behoort eene revolutie en een liberaal ministerie toe, om, van het oude stelsel afwijkend, de emancipatie der Kerk te decreteren. Slechts in de kleinere Catholijke Staten van Duitschland en in deszelfs gemengde Staten; op de hoogescholen van Beijeren, Wurtemberg, Baden en Pruissen werd de herleving van den kerkelijken geest geenszins onderdrukt, die, met onweerstaanbare kracht, eerst in Belgie en Frankrijk zich openbaarde. Eindelijk moest men toch ontwaren, dat in het zoogenoemde domme geloof der eenvoudige geestelijken en der mindere volksklasse een schat van onberekenbare waarde verborgen lag. Men moest, terugziende op de geschiedenis, den onmetelijken omvang van gezag bespeuren, die het aloude geloof in zich bevat. Al de regeringen van Frankrijk, hoe spoedig zij elkander ook op volgden, erkennen dit gezegde; en even als Lodewijk XVIII en Karel X, zoo eerbiedigden Lodewijk Philips, Cavaignac en Lodewijk Napoleon ook het gezag der Kerk. De eerste Fransche Republiek des jaars 1792, schafte de Christelijke Godsdienst af, en leverde hare priesters aan het slagtmes der guillotine over. De tweede revolutie des jaars 1848, haastte zich, om een leger naar Rome te zenden, ten einde den Paus in al zijne regten te herstellen; en de trotsche *citoyens*, die hunnen Koning hadden verdreven, knielden, en legden hunne driekleurvaan neder aan de voeten van den Stedehouder van Christus, den Opperherder zijner Kerk.

»Sedert den aanvang dezer eeuw heeft aan den Rijn een aanminnig en veel beteekenend verschijnsel plaats gehad: de romantiek, als voorloopster der kerkelijke wedergeboorte, eene flaauwkleurige *Fata Morgana*, in wier glinsterende schemering de Keulsche Dom zich hooger en hooger verhief, en zijne voltooijing zal bereiken. Maar deze droombeelden verdwenen weder voor Napoleons stormmarschen. Eerst lang daarna, toen Rijnland Pruissisch was geworden, herleefde de dichterlijke geest weder, en nam terstond eene geheel praktische rigting, terwijl men den Keulschen Dom, zoo krachtig mogelijk, door steen en kalk trachtte te voltooijen. Maar andere werklieden hielden zich intusschen, in stilte onledig met de onafgebroken opbouwing der in de middeneeuwen begonnen, maar op andere wijze ondernomen stichting, en dit geschiedde met belangstelling in de zaak zelve en met verdubbelde vlijt, als zijnde een algemeen aangenomen symbool. Het was de meermalen beschuldigde domheid der mindere Geestelijkheid en der geringe volksklasse, die, onverwacht, uit hare tot hiertoe nederige, eenvoudige stelling, waarin men haar nauwelijks meer bestaanbaar achtte, te voorschijn trad, en de voornamere Geestelijken, de Professoren en eindelijk den Aartsbisschop zelven aanspoorde, en plotseling hare volkomen hedendaagsche regten deed gelden.

»Zoo krachtig stiet de uit het graf ontwaakte heilige Anno met den bisschoppelijken staf op de aarde, dat de grond tot aan den Memel er van dreunde. Te Trier schaarde zich meer dan een millioen bedevaartgangers om den Bisschop en de banier van den heiligen Rok, en wel naar het algemeen gevoelen, in den geest der overoude domheid; maar ook tot niet geringe beschaming der nieuwe historische school, die zich vermaakte bij den rugwaartschen blik op vroegere tijden, en volstrekt niet gelooven kon, dat de zoogenaamde Catholijke domheid toch eenmaal weder aanspraak op ware verlichting mogt maken, en haar voorvaderlijk standpunt hernemen zou.

»In plaats van met eenen historischen blik te erkennen, dat hier geene domheid op den voorgrond stond, maar een wezenlijk volksgevoel en de natuurlijke uitdrukking eener sinds lang erkende behoefte des tijds, waanden de zoogenaamd verlichten, zelfs Gervinus, het vermoedelijke spook der middeleeuwen, door de laagheden van eenen Ronge te kunnen verbannen, en voorspelde reeds, dat de onvermijdelijke straf voor de op nieuw te voorschijn getreden domheid, zou zijn; — den geheelen ondergang der Roomsch Catholijke Kerk; in wier plaats het Duitsch-Katholicismus, de gouden eeuw des menschelijken verstands, eindelijk weder optreden zou. In kerkelijke aangelegenheden heeft zich het feilbaar en verwaand verstand des menschen gewis nooit handtastelijker bedrogen. Ronge is verdwenen; als een onhandige kwakzalver staat hij gebrandmerkt; zijne gemeenten kwijnen weg; terwijl de aloude Kerk steeds majestueuser den onmetelijken kring van hare verborgen magt uitbreidt en ten toon spreidt.

»In het midden van de stormen der laatst verloopen jaren, kwam Duitschlands Catholijk Episcopaat te Wurzburg bijeen, en vaardigde een gedenkschrift (memorandum) uit, waarbij deszelfs roeping en die der Catholijke Kerk voor de toekomst, met vurige letteren op een donker blad van het geschiedboek der eeuwen geschreven is. Alleen door zulke gebeurtenissen laat zich de vrijmaking verklaren der Kerk in Oostenrijk, eene der grootste en welligt der duurzaamste gevolgen, die de revolutie van 1848 heeft opgeleverd. Van de zijde des Catholijken volks legden drie groote Vereenigingen den meest mogelijken godsdienst- en kerkelijken ijver aan den dag. De *Carolus-Borromaeus-vereeniging* heeft zich ten doel gesteld, om de ongodsdienstige pers te bestrijden en onschadelijk te maken, door kwistige verspreiding van goede boeken. De *Bonifacius-vereeniging* zorgt voor de godsdienstige behoeften der in oncatholijke landen verstrooide geloofsgenooten. De *Pius-vereeniging*, eindelijk, arbeidt onophoudelijk voor de vrijheid der Kerk, en tracht, zoo veel mogelijk, hare geheele onafhankelijkheid van den Staat te bewerken.

»De meest tot nadenken stemmende zegepraal der Catholijke Kerk, ligt echter in de schier met ongeloofbare populariteit beloonde Missiën, vooral in het nog kort geleden zoo opgewonden oproerige Schwarzwald (Wurtemberg), waar het zegevierend Kruis op zulk eene verwondering wekkende wijze geplant is op het nog stuiptrekkend schrikgedrocht der revolutie. De regering heeft daartoe niets bijgedragen; zij heeft de Missionarissen niet alleen ongaarne zien komen, maar hen zelfs moeijelijkheden in den weg gesteld. Het volk heeft zich vrijwillig aan het Gezag onderworpen, dat uit den vromen mond der nauwelijks bij name bekende Apostelen der boetvaardigheid tot hetzelve sprak. Als de Regeringen den wenk der Voorzienigheid, die daarin opgesloten ligt, niet opmerken, dan mag men zeggen, dat zij werkelijk met blindheid geslagen zijn. Reeds lang openbaarde zich in Freiburg, in Breisgau, zulk een echt bisschoppelijke geest, dat het zich nauwelijks verklaren laat, hoe die onder de vroegere regeringen te Karlsruhe (Baden) zoo schroomelijk is kunnen miskend worden. Liefdevol, zedelijk, geduldig, vruchtbaar in woorden en werken der verzoening en des vredes, heeft deze waarachtig Christelijk Duitsche geest van den over-Rijnschen Kerkprelaat en zijner raadslieden, thans eerst de hem betamende voldoening gevonden in de vrolijke en vrijwillige boetpleging zijner verleide kudde. Had men, in plaats van het Radikalismus te liefkozen, aan de vermaningen van den Aartsbisschop gehoor gegeven, dan zou het in het Bovenland nooit zoo ver zijn gekomen."

(*Catholijke Nederlandsche Stemmen.*)

In een der laatste Nommers van de *Geneeskundige Courant* leverde Dr. Roell van Gorinchem, een allezins lezenswaardig opstel *over de geneeskundige behandeling der armen*. Het oordeel van den schrijver over de tegenwoordige, bijna overal bestaande inrigting van de geneeskundige dienst ten behoeve der armen, is gestreng maar, welligt, niet onverdiend. Door enkele onomstootelijke feiten, welke met vele andere zouden kunnen vermeerderd worden, wordt dit strenge oordeel gestaafd. Wij hopen met den auteur, dat de door hem en anderen in de geneeskundige verzorging der armen aangewezene verkeerdheden eenmaal, — mogt het spoedig zijn! — verbeterd worden; wij deelen echter zijne meening niet, dat in eene zaak als de door hem besprokene, veel voordeels van wettelijke bepalingen zou

mogen worden verwacht. De wet kan slechts den vorm van de geneeskundige verzorging der armen bepalen: christelijke liefde-alleen kan dien dooden vorm bezielen en in leven houden.

Wie evenwel, ook in deze, groote verwachtingen koesteren van eene nieuwe wettelijke regeling van het Armwezen, hebben, zeker, het regt van ontevreden te zijn op de auteurs van de *Denkbeelden over het Armwezen*, wegens de weinige zorg, welke zij aan een onderdeel van hunne stof, zoo gewigtig als de geneeskundige behandeling der armen, besteed hebben. Hier, waar het een essentiëel praktisch punt gold en geene zonderlinge nieuwigheden, aan socialistische theorien naauw verwant, hier hadden de heeren der *Denkbeelden*, dunkt ons, wel wat duidelijker en uitvoeriger mogen zijn, ten blijke dat het hun niet om de zegepraal van vreemde theoriën, maar om het wezenlijk heil der armen te doen is. Niet ten onregte voegt dan ook Dr. Roëll hun de volgende treffende aanmerkingen toe:

De HH. H. W. Tydeman, Heemskerk Az. en J. W. Tydeman hebben in 132 stellingen een concept geleverd van wetgeving op het armwezen, hetwelk dit geheel in bijzonderheden regelt. Wel nu, van die 132 stellingen is er ééne gewijd aan de geneeskundige behandeling der armen. Dat eenig artikel 84 luidt aldus:

»Voor alles wat de ziekenverpleging en het verschaffen van geneeskundige hulp aan huis betreft, raadpleegt elke commissie van armbestuur de naastbijzijnde commissie."

Na het bovenstaande, en ook zonder dat, voor ieder die slechts iets van naderbij bekend is met de armen en de gebreken in hunne geneeskundige behandeling, is het woordverspilling, het volstrekt onbeduidende en ondoeltreffende van dat artikel aan te toonen. Ik houd mij overtuigd, dat niet de mindere belangstelling in het lot der zieke armen, maar alleen geheele onbekendheid met 't geen zij noodig hebben, tot een zoo zielloos artikel aanleiding heeft gegeven. Alles wordt overgelaten aan *raadpleging*; de schrijvers weten welligt niet, dat tot hiertoe in Nederland hoogstzelden eene geneeskundige commissie geraadpleegd wordt, al is deze in de stad zelve. Dat zouden die van hunne woonplaatsen hun wel gezegd hebben, indien zij hare voorlichting bij dit artikel gevraagd hadden. De geschiedenis van het St. Cecilia Gasthuis te Leiden heeft daarenboven afdoende geleerd, wat louter *raadplegen* beteekent.

Die geheele onbekendheid met het hier noodige, blijkt meer dan voldoende uit de Memorie van Toelichting op dit artikel. Reeds de aanhef »*misschien* is er veel te verbeteren," getuigt dit, maar men kan eenen glimlach niet onderdrukken, als men daarop verder leest: »vooral wat het aan huis komen bij den Doctor, en het laten halen der gereedgemaakte geneesmiddelen bij den Apotheker, betreft," alsof de zieke arme zich over niets zoo zeer te beklagen had, dan dat hij niet hoffelijk genoeg behandeld en het hem niet gemakkelijk genoeg gemaakt werd.

Overigens spreekt de memorie over het verpligt vervoer naar een gasthuis, indien er in hooge mate (?) gebrek aan ligging, lavenis en oppassing bestaat, over het door buitengewone opoffering zoo veel mogelijk in de behoefte voorzien, indien er geen gasthuis is, en eindelijk over het aankweeken door de commissie van armbestuur van volleerde ziekenoppassers, of surrogaten van dezelven. Meer niet. Ik herhaal het, de memorie van toelichting, zoowel als het eenig artikel, dragen te zeer blijken van de geheele onbekendheid der schrijvers met het geen de geneeskundige armenverpleging is, en zijn moest, dan dat het aan verdere critiek zoude onderworpen worden.

De armenwet, en dus ook een onderdeel daarvan, de geneeskundige behandeling der armen, zal door juristen gemaakt, en hoofdzakelijk ook door deze beoordeeld worden.

Het is mogelijk, dat ook zij onbekend zijn met al het gebrekkige wat daarin hier en daar plaats grijpt. De volledigheid der behandeling aan huis en in de gasthuizen, zooals die in meerdere groote steden plaats vindt, zonde hun dit welligt niet doen vermoeden.

Van het grootste belang moet daarom het voorstel geacht worden, door de Afdeeling Zutphen der Nederl. Maats. tot bev. der geneesk. gedaan op de laatste algemeene vergadering, en door deze met algemeene stemmen aangenomen; »tot het verkrijgen, namelijk, van ruimer kennis omtrent de geneeskundige hulp aan minvermogende zieken, en het beramen van middelen om daarin verbetering te brengen."

Die afdeeling heeft daardoor op nieuw getoond de behoefte van onzen tijd goed te doorzien, en tevens den weg om daaraan te gemoet te komen.

Alleen door de openbaarmaking der gebreken, zelfs al bestonden die intra muros, bij de geneeskundigen zelve, is eene volledige diagnosis van het kwaad, en eene rationeele therapie daarvan mogelijk.

Dat voorstel verdient dus zeer de medewerking van ieder, die het wel meent met de armen. Moge eene verbeterde, zoovcel mogelijk volledige, wetgeving op de geneeskundige armenverpleging daardoor bevorderd worden!

Gorinchem, Dec. 1850. Dr. ROëLL.

Z. Em. de Kardinaal Wiseman bedankt in een hartelijken brief de inwoners van Limerik (in Ierland) voor de door dezen hem aangeboden gastvrijheid, in geval de Kardinaal genoodzaakt mogt worden, Engeland te verlaten. »Ik bedank u opregt voor uwe edelmoedige gevoelens jegens mij, zegt Z. Em., maar ik moet u betuigen, dat in weerwil van de pogingen die dezer dagen zijn beproefd om de godsdienstige onverdraagzaamheid op te wekken, het hart van het Engelsche volk veel te regtgeaard is om zich te laten medeslepen tot de uitersten, die gij schijnt te duchten. Ik blijf gerust te midden van mijn volk, en Gode, zij dank, onze geestelijkheid kan met die woorden instemmen. Wij allen verlangen geen anderen bijstand van onze broeders dan die van hunne vurige en eendragtige gebeden."

Gisteren avond gaf de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, ten voordeele van haren liefderijken werkkring, een groot Vocaal en Instrumentaal Concert bij inteekening. Het Oratorium *die Jahreszeiten van Haydn* was het kunstgenot, dat aan de in overgroot getal zamengevloeide toehoorders werd aangeboden. De uitvoering, onder de leiding van den verdienstvollen van Bree, mag voortreffelijk genoemd worden. De solopartijen waren toevertrouwd aan het talent van mevrouw Westerhoven geb. Stoetz, den heer Tuin, onzen uitmuntenden Tenorzanger en den heer Walter (Bas), die zich van hunne taak derwijze kweten, dat zij het kunstminnend publiek in luide vervoering bragten, terwijl de koren in getalsterkte van 90 personen, die zich tot dat liefdadig doel hadden vereend, met zoo veel kracht en juistheid werden uitgevoerd, dat zij de geestdrift ontvonkten en de geheele uitvoering van Haydns meesterstuk bij afwisseling eene daverende toejuiching te beurt viel. Het was een avond van waar kunstgenot.

»Wij vernemen, zegt de *Amst. Cour.*, dat de medepligtige aan den op 12 dezer in de Warmoesstraat alhier gepleegden moord, gisteren met den spoortrein van Utrecht herwaarts is vervoerd en te dezer stede in hechtenis zich bevindt."

De *Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen* heeft in hare Jaarlijksche Algemeene Vergadering, gehouden te Amsterdam in September des vorigen jaars, uit de voorgestelde vragen de volgende aangenomen, om beantwoord te worden vóór of op den 1 Januarij 1852:

UIT HET VAK DER THEORIE EN SCHOONE KUNSTEN:

»*Welken invloed heeft het Christendom gehad op de Beeldende Kunsten, en in hoe verre is het uit zijnen aard geschikt, om die te doen bloeijen of verachteren?*"

UIT HET VAK DER GESCHIEDENIS:

»*Hoe lang en in hoe verre heeft het beginsel der Volkskeuze zich, tijdens de Republiek der Vereenigde Nederlanden, in onze Hollandsche steden doen gelden?*"

VOOR EENE PROEVE VAN PROZA:

»*Een volksroman in den trant van* de Loteling *van* Henri Conscience."

De Maatschappij looft haren gouden Eerepenning, ter innerlijke waarde van dertig gouden dukaten, uit aan den Schrijver van het der bekrooning waardig en best gekeurde stuk, op ieder der bovengemelde onderwerpen in deze vergadering uitgeschreven; en eenen zilveren van gelijke grootte en gelijken stempel, aan den Schrijver van het insgelijks goedgekeurde en der bekroonde verhandeling of de roman naastbijkomende stuk.

De antwoorden moeten *vrachtvry* vóór of uiterlijk op den bepaalden tijd ingezonden worden aan den Algemeenen Secretaris der Maatschappij, de Heer H. C. Martijn, te 's Gravenhage.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de thans bij onzen Uitgever van de Pers gekomen *Lettre d'un Catholique Neerlandais à un Belge, ancien membre des Etats-Généraux, sur la situation politique actuelle de ses coréligionnaires dans les Pays-Bas.*

Wij bevelen hun bijzonder aan, zich deze hoogst belangrijke en uitmuntend geschreven brochure over den tegenwoordigen toestand van Neêrlands Katholijken aan te schaffen. Op den inhoud en de strekking dezer brochure komen wij spoedig terug.

'sGRAVENHAGE, 20 Januarij. Men verzekert vrij stellig, dat de benoeming van den heer Duymaer van Twist tot gouverneur-generaal van Neêrl. Indie eene groote mate van waarschijnlijkheid heeft.

Sedert eenige dagen heeft de heer Duymaer van Twist, veelvuldige conferentiën met ministers en anderen, die vroeger in Oost-Indiën hooge ambten hebben bekleed.

(*Per Telegraaf.*) — Heden, 21 Jan., heeft Z. M. den heer Mr. *A. J. Duymaer van Twist benoemd tot Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch-Indië.*

MAASTRICHT, 19 Jan. In eene lang gevoelde behoefte zal eerlang worden voorzien. Te Wijk (Maastricht) zal door het bestuur der vereeniging van de H. Vincentius à Paulo, worden opgerigt eene bijzondere school der 1ste klasse, voor jongens en meisjes, tot welker oprigting door de stedelijke regering magtiging is verleend geworden. Reeds is door die vereeniging in de beide alhier uitkomende dagbladen, eene oproeping voor een geschikt hoofdonderwijzer in die inrigting van onderwijs gedaan.

— De alhier op te rigten papierfabriek door de heeren L'Hoest Weustenraedt en C°., zal, naar men ons later heeft medegedeeld, bestaan uit *drie* stoomwerktuigen en *vijf* ketels.

Zeer spoedig ziet men ook den bouw te gemoet der nieuwe op te rigten fabriek van aardewerk, glas, enz., door den heer W. Clermont alhier, op de plaats genaamd *de Bleekerij*, te Wijk (Maastricht). Honderden menschen zullen door een en ander werk erlangen, hetwelk bij het tegenwoordig jaargetijde, dubbel welkom mag genoemd worden.

Ook de gaz-verlichting dezer stad schijnt, naar al hetgeen men daar over hoort, niet lang achterwege te kunnen blijven. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Januarij. Geheel de hoofdstad is nog onder de indruk der geduchte nederlaag, gisteren door het ministerie geleden, en alle dagbladen herhalen, hetzij woordelijk hetzij verkort, de redevoeringen, die in de vier laatste zoo gedenkwaardige zittingen der Wetgevende Vergadering zijn uitgesproken.

Niets is in staat de uitwerking te schetsen, die de korte, maar krachtige aanspraak van gen. Changarnier in de zitting van ll. Vrijdag op de Vergadering heeft gedaan. Zijne woorden werden uitgesproken op den toon van een bevelhebber, van een magthebbende, van een eerlijk man die zich verontwaardigd gevoelt. De bewondering en de geestdrift der meerderheid waren ten top gestegen; tot driemalen toe werd de generaal met eene daverende toejuiching begroet. De ministers zaten als verpletterd en op hunne plaats vast genageld. Zoodra de generaal het spreekgestoelte beklom, heerschte er eene eerbiedige stilte. Hij zeide:

»Toen het gouvernement, hetwelk dat van den President der Republiek is, voorafgegaan, mijn hoofdkwartier op de Tuilerien gevestigd heeft, werd Frankrijk even als ook nu, door vijf partijen verdeeld, t. w. de gematigde republikeinen, de vrienden van de monarchie der tradities, de vrienden der conventioneele monarchie, de volksleiders, die zich onder andere namen verbergen, en eindelijk zij die het keizerlijke dictatorschap begeeren, zelfs zonder den roem, zelfs zonder het genie, waarover nog door de geheele wereld gesproken wordt.

»Ik was nimmer het werktuig van eene dezer partijen, en wilde dit ook niet zijn. Ik heb gewild wat alle brave lieden begeeren; ik heb gewild de uitvoering der wetten, de handhaving der orde, de hervatting der handelsbetrekkingen, de veiligheid van geheel Frankrijk; en ik ben er fier op, de voldoening te kunnen smaken van zoovcel in zijn vermogen was te hebben bijgedragen om die weldaden aan mijn vaderland te verschaffen. (*Luide toejuiching.*)

»In weerwil van schandelijke aantijgingen, door ondankbaarheid verspreid, heb ik geene enkele factie, geen enkel komplot, geen enkelen zamenzweerder begunstigd (*Bravo!*). En de beide partijen, die ik u het laatst genoemd heb, hebben mij een welverdienden haat toegezworen, die, tot mijne eer, thans mijn val overleeft. (*Daverend applaudissement en geroep: Bravo!*)

»Ik had dezen mijnen val kunnen voorkomen door het indienen van mijn ontslag, dat zeker wel aangenomen zou zijn geworden; maar zijn zij, die gemeend hebben dat ik dat ontslag had moeten geven, wel verzekerd, dat mijne tegenwoordigheid op de Tuilerien hun niet nuttig is geweest? (*Zeer goed!*)

»Mijn degen is, ten minste tijdelijk, tot rust veroordeeld; maar hij is niet gebroken; en zoo het vaderland hem noodig heeft, dan zal het hem altijd wedervinden, geheel aan hetzelve toegewijd, en slechts gehoorzamende aan de inspraken van een vaderlandslievend hart en van een krachtigen geest, die het klatergoud der valsche grootheid met verachting aanziet. (*Driewerf herhaalde toejuichingen.*)"

Geen wonder dat het Elysée is ter nedergedrukt door zulk een slag als het heeft geleden. De gematigde bladen, o. a. het *Journal des Debats*, beschouwen den tegenwoordigen toestand van Frankrijk met schrik; zij gelooven aan den terugkeer der coalitie van 1838, die den doodsteek heeft gegeven aan de monarchie van Louis-Philippe. Intusschen hangt veel af van het gedrag van den President der Republiek; de keuze van een kabinet in den geest der Kamer, kan veel goed stichten en veel kwaad herstellen.

— De *Moniteur* geeft eene teregtwijzing van het cijfer der stemming van gisteren. De gemotiveerde orde van den dag is aangenomen met 415 tegen 286 stemmen. De geheele Montagne heeft *voor* gestemd en dus tegen het kabinet; zij heeft hierin aan 130 legitimisten de hand gereikt.

De hertog de Broglie, president der commissie-Remusat heeft tegen het amendement van Sainte-Beuve gestemd, Molé heeft zich onthouden, Dupin en Odilon Barrot waren afwezig.

— Het *Bulletin de Paris* en de *Patrie* maken lijsten van ministers openbaar, die vrij onwaarschijnlijk zijn, Odillon Barrot aan het hoofd, met L. Faucher, Daru, la Hitte, Schramm, Dumas, Ducos, Chevalier en Dupetit Thouars.

— De heeren de Lamartine en Odillon Barrot zijn heden morgen op het Elysée bij den President der Republiek ontboden.

— Eerdaags zal het plan verwezenlijkt worden tot vervaardiging van het bronzen ruiter-standbeeld van Jeanne d'Arc, hetwelk een der pleinen van Orleans zal versieren.

— In de nalatenschap van een inwoner van Roanne (depart. Loire) heeft men een ivoren kruisbeeld gevonden, dat door kenners voor het werk van Michel Angelo wordt gehouden. Het kunststuk is te Lyon reeds voor 30,000 frs. verkocht.

— De Maarschalk Narvaez, is in eene post chais Bordeaux gepasseerd, op reis naar deze hoofdstad. (de *Constitutionnel* berigt dat hij reeds hier is aangekomen.)

— Te Romainville is eene groote hoeveelheid buskruid enz. in beslag genomen.

— Het schip *Eugenie*, op het punt van naar de Zuidzee te vertrekken met eene lading, die geschat wordt op 14 tonnen gouds, is op de reede van Richard in brand geraakt, en geheel vernield. Gelukkig werd nog de equipage bij tijds gered.

— In een gedeelte van het kanton Bern, hetwelk aan Neufchâtel grenst, zijn ernstige onlusten uitgebarsten ter zake van een bevel tot uitdrijving van eenige vreemde vlugtelingen, die zich aldaar ophielden. Het volk liep te wapen, verzette zich tegen de uitvoering van het bevel en mishandelde zijne overheden. Volgens geruchten waren ook in het naburige Neuchâtel woelingen bespeurd, die daarmede in verband staan, en was aldaar een gewapende inval in Bern voorbereid. Hierdoor zag zich de regering van Bern genoopt om in allerijl een corps troepen, uit infanterie, kavalerie en artillerie bestaande, naar het tooneel der onlusten af te zenden.

MADRID, 13 Jan. De heer Pidal heeft aan H. M. te kennen gegeven dat hij geen kans zag een kabinet bijeen te krijgen. Waarschijnlijk zal de heer Bravo Murillo met die taak worden belast.

(Zoo luiden de berigten uit Madrid per gewone post ontvangen; per telegraaf is echter te Parijs de tijding aangebragt, dat het nieuwe kabinet reeds is zamengesteld, t. w.:

Bravo Murillo, finantiën en president van den raad.
Firmin Artera, binnenlandsche zaken.
Bertran de Lis, buitenlandsche zaken.
Gen. Graaf Mirasol, oorlog.
Schout-bij-nacht Bustillos, marine.
Fernandez Negrete, gratie en justitie.
Gonzalez Romero, openbare werken.

Al deze ministers behooren tot de behoudende partij en tot de meerderheid der Kamer, en zijn voorstanders van de groote bezuinigingen in het beheer. Aan den toestand is dus niets veranderd.)

ENGELAND.

LONDEN, 18 Jan. Tegen of op den 12den Februarij zullen in het Vereenigde Koningrijk de verkiezingen plaats hebben voor de vacatures in het parlement.

— Men verwacht in de aanstaande zitting van het parlement een bill, waarbij het drijven van allen handel, welke ook, op Zondag geheel verboden wordt. Vooral hebben eenige leden van het parlement daarbij op het oog de schadelijke verteringen voor te komen, die de arbeidende klasse gewoonlijk op dien dag maakt.

— Men heeft aan het Fransche kabinet verweten dat het door de Engelsche pers ondersteund werd, en zulks tegen zekere concessiën op de steenkolen die nadeelig voor België zouden werken, vermits voor Engelsche steenkolen bij invoer dezelfde gunstige voordeelen zouden geldend gemaakt worden als voor de Belgische. Met zekerheid is hiervan niets bekend, doch zooveel is zeker dat de meerderheid der Wetgevende Vergadering door de hoofd-organen hier te lande, in een zeer ongunstig daglicht gesteld wordt. Ook de *Times* valt dezelve met ongepaste hevigheid aan.

— De *Times* bevat eene lange briefwisseling tusschen den bisschop van Londen en Sir Eward Harrington, koster der St. Barnabas Kerk, over de zaak van den Puseyistischen predikant Bennet. De Anglikaansche bisschop wil niet in verklaringen treden betreffende het ritueel der genoemde Kerk; maar de gemeentenaren willen de zaak voor de kerkelijke regtbanken brengen.

— De *Freemans Journal* berigt dat thans voor 1600 £ ingeteekend is voor de Katholijke Universiteit te Dublin.

— Men verwacht te Liverpool een nieuw Katholijk Weekblad, waarin de regten der Katholijke onderdanen van H. M., op grond der constitutie zullen verdedigd worden.

— Men heeft berekend, dat het kristallen-paleis der groote Tentoonstelling, bestemd om de aandacht en de bewondering der geheele wereld tot zich te trekken, naar rato minder zal kosten dan het bouwen van een schuur of stal in Ierland. En is dit, hoe ongeloofelijk het ook schijne, inderdaad de waarheid, want, wanneer men na de Tentoonstelling de materialen weder aan de bouwmeesters terug geeft, dan komt het slechts op $\frac{3}{16}$ penny per vierkante voet. De gewone kosten voor den bouw van eene schuur of stal bedraagt meer dan het dubbele, dat is 2½ penny per vierkante voet. Het geheele gebouw heeft eene uitgestrektheid van 33 millioen vierkante voeten, en zal, indien men het behoudt, 150,000 £ kosten; staat men daarentegen een en ander weder af, dan kost het slechts 79,800 £.

Aan den hoofd-ingang, zuidzijde, zullen zeven deuren zijn, aan de oost- en westzijde negen; voor den uitgang zijn er zestien deuren. Rondom het geheele gebouw loopen gazpijpen, zoodat het waarschijnlijk ook van binnen daarmede verlicht zal zijn.

De commissie tot de tentoonstelling heeft maatregelen genomen opdat de vreemdelingen zich, ten allen tijde van tolken zullen kunnen voorzien.

— Volgens berigten per Overland-Mail uit Britsch-Indië aangebragt, zal Sir Charles Napier waarschijnlijk den 3 November van Bombay naar Engeland terugkeeren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 20 Jan. Men schrijft uit Hamburg 18 Jan.: De Deensche commissaris, graaf Reventlow-Criminil, heeft eene nieuwe regerings-commissie voor Lauenburg benoemd. Hij heeft de troepen den eed van trouw aan den koning-hertog doen afleggen. Reeds zijn Oostenrijkers in het Lauenburgsche aangekomen. De landsvergadering te Kiel is gisteren verdaagd, doch niet ontbonden.

— Naar thans vrij algemeen verzekerd wordt, zal de bondsvesting Rastadt uitsluitend door Oostenrijkers, en Luxemburg enkel door Pruissen bezet blijven.

— De Leipziger mis is zeer slecht uitgevallen; de fabriekanten hebben niet eens het einde derzelve afgewacht, daar zich zoo weinig koopers vertoonden.

— Het gerucht van eene op handen zijnde bijeenkomst der vorsten te Dresden wordt stellig tegengesproken.

— De stenden van het groothertogdom Hessen zijn op 18 Januarij te Darmstadt geopend. De regering zal onderscheiden wets-ontwerpen voorstellen, om alle revolutionaire elementen uit de constitutie te verbannen.

— Men schrijft uit Dresden 18 Jan., dat, zoo als te voorzien was, de kleinere staten de verkorting van de hun bij de Bonds-acte gewaarborgde regten niet gunstig opnemen. Luxemburg en Holstein hebben daartegen, reeds geprotesteerd.

BERLIJN, 19 Jan. Gisteren had alhier de plegtige viering plaats van het honderd-vijftigste kroonings- en orde-feest. Te dezer gelegenheid heeft de koning de volgende proclamatie uitgevaardigd:

„Aan mijn leger!

„De omstandigheden, die het voor twee maanden noodzakelijk maakten tot de bescherming van het vaderland deszelfs gezamenlijke strijdkrachten op te roepen, hebben zoodanigen gunstigen keer genomen, dat het mogelijk geworden is, op den dag, waarop Pruissen de krooning van zijn eersten koning feestelijk herdenkt, andermaal een aanzienlijk gedeelte van de onder soldaten des legers naar hunne haardsteden terug te zenden en aan hunne gewone bedrijven weder te geven.

„Ik kan deze gelegenheid niet laten voorbijgaan, zonder den ijver, waarmede de overgang van het staande leger tot de oorlogsformatie bevorderd is geworden, de bereidvaardigheid waarmede het land zich aan de daaraan verbonden lasten onderworpen heeft; en de blijmoedigheid waarmede de landweer aan de oproeping tot de wapenen gehoor heeft gegeven, met betuiging van mijne tevredenheid en dankbaarheid te vermelden.

„De krachts-inspanning, welke heeft plaats gehad, is niet vergeefsch geweest: haar gewigt heeft de schaal naar de zijde des vredes doen overhellen, vermits zij op nieuw de degelijke waarde des legers en inzonder de bruikbaarheid en de strijdvaardigheid der landweer, die voor het eerst sedert de roemrijke jaren 1813, 1814 en 1815 in vollen getale opgeroepen was, bewezen en allen twijfel daaraan overwonnen heeft.

„Ik koester het vaste vertrouwe, dat al degenen, die met verlof het vaandel verlaten, wanneer zij andermaal moesten worden opgeroepen, met gelijken ijver en oorlogsmoed terug zullen keeren, en dat alle gedeelten des legers door hunne gehoorzaamheid en stipte inachtneming der krijgstucht ook verder zullen trachten daartoe mede te werken dat het leger blijve wat het tot dusverre geweest is, de vaste steun en de glorie des vaderlands.

„Berlijn, 18 Januarij 1851.

„FREDERIK WILHELM."

Het gedeelte des Pruissischen legers, hetwelk ten gevolge van den aldus aangekondigden maatregel afgedankt wordt, bedraagt, naar men zegt, niet minder dan 70,000 man.

HAMBURG, 18 Januarij. Gisteren zijn de conferentien over de Deensch-Holsteinsche zaken hervat; zij duurden tot middernacht. Men moet het nopens vele punten eens geworden zijn. Friedrichsort zal door de Deenen en Rendsburg waarschijnlijk door Oostenrijkers en Deenen gezamentlijk bezet worden; intusschen is dienaangaande nog niets vast bepaald.

ITALIE.

De Eerw. Dunoyer, vicaris-generaal en pastoor te Geneve, is door Z. H. in bijzonder gehoor ontvangen. Het onderhoud was zeer troostvol, en de H. Vader heeft zijn naam gesteld boven aan eene inteekenlijst voor den bouw eener tweede katholijke kerk te Geneve.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden, heeft de beide tractaten met Frankrijk gesloten, goedgekeurd. Het eene betreft den handel en de scheepvaart, het andere den letterkundigen eigendom.

BELGIE.

BRUSSEL 20 Januarij. De ministerieele krisis duurt nog voort. Heden zijn alle ministers, die van oorlog uitgezonderd, vergaderd geweest. De minister Rogier is ten 2 ure bij den Koning ontboden.

— Gisteren is hier ter markt gebragt een kersentak met 17 ontloken bloesems. In de omstreken van Luik zijn al de boomen, die aan de zuidzijde der heuvels staan, in vollen bloei.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Januarij.

BEVALLEN (18 Jan.): E. Poppens, geb. Lanterman, D. — (20 Jan.): C. Dreuv, geb. Bosch, Z. - E. A. Boas, geb. Prins.

OVERLEDEN (15 Jan.): A. G. Witteveen, wed. W. R. Eysendooren, 73 j. — (17 Jan.): H. A. J. Nuwendam, 23 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			20 JAN. 4½ u. gebl.	21 JAN.	4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	56 15/16	57	57⅛	57
Dito Dito	3	»	67	67		
Dito Dito	4	»	87 13/16	87⅞	87 11/16	87⅞
Dito Obligatien O. I.	4	»		87		
Amortis. Syndic.	3½	»	89¼	89		
Handel-Maatschappij	4½	»	109	109		
Aand. Rijn-Spoorweg	»	»	93¾	93¾		
Aand. Holl. S. M.	»	»				
Obligatien	»	»				
BELGIE, Obligatien 1844	»	»				
Cert. bij de Belg. Bank	2½	»				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	»	47 3/16	47¼	47 5/16	
FRANKRIJK, Obligatien	3	»	53¼	53 9/16	53 11/16	53 9/16
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	»	11 15/16	12⅛	12¼	12¼
Dito Dito » 510	»	»	12⅛	12 3/16	12 7/16	12 7/16
Dito Onbep. Stukken	»	»	11¾	11¾	12	
Dito	3	»	39 3/16	39⅛		
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	33⅞	33	33⅝	33⅝
Coup. *Ardoins*	»	»	7¾	7 13/16	8	
Passive	»	»		3¾	3 13/16	
Fransche Uitgest.	»	»		3⅞	3 15/16	3 15/16
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	»	35 1/16	35 1/16		
Dito Dito	»	»	34 11/16	34⅝	34¾	34 11/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	105⅛	105⅛		
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	104⅛	104		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»	94⅛	94½	94¾	
Dito	4½	»	94¾	94¾		
Dito bij *Hope*	4	»	86⅝	86	86¼	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	86	85¾	86	86
Dito bij id. 5de Serie	4	»				
Cert. te Hamburg	5	»		97¾		
Inschrijving in Assignat.	6	»				
Cert. van dito	»	»	65¾	65⅝		
POLEN, Aand. à fl. 500	»	»	144½	144½		
Dito met Lot. » 300	»	»				
AMERIKA, Bank-Actiën		»				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50		*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5	pCt.	70½	70⅝	70⅝	
Dito	2½	»				
Dito Nieuwe	2½	»	37⅛	37¼	37 5/16	
Dito Nieuwe	5	»	76⅝	76⅝	76⅝	76⅝
Weener Bank bij *Göll en C°.*	»	»				
Dito	4	»				
Aand. met Loting fl. 500	»	*f*				
Nieuwe dito » 250	»	»				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5	pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	»	89¼	89¼		
Dito Leening 1843	5	»				
Dito £ 200		»				
PERU	3	»	77			
MEXICO	5	»	33¾	33¾	33⅝	33 13/16
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	»				
NEW GRENADA 6 pCt. nu	4½	»				
ECUADOR						
Grieken		*f*		5 5/16		

Denemarken 5 pCt. 98½.

Binnenlandsche fondsen waren over het geheel tot verbeterde koersen gevraagd. 3 pCts. Fransche ½ pCt. hooger. Van Spaansche was de handel in Ardoins en Coupons zeer levendig en bleven aanmerklijk hooger dan gisteren. 3 pCt. Binnenlandsche insgelijks een weinig hooger. Van de overige vreemde fondsen was de handel van minder belang en waren alle goed prijshoudend, behalve 4 pCt. Russen welke iets lager dan gisteren waren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc. Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs $56\frac{1}{4}$; Zigt Parijs $56\frac{9}{16}$; 2/m. Londen 11,70; Zigt Londen $11,72\frac{1}{2}$; 2/m. Hamburg $35\frac{7}{16}$; Zigt Hamburg $35\frac{5}{8}$; 3/m. Lissabon $41\frac{1}{2}$; 3/m. Porto $41\frac{1}{2}$; 2/m. Petersburg 1,83.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Jan. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. 50; 5 pc. $97\frac{3}{4}$; 1840, 5 pc. 99; Spanje Ard. 5 pc. 12; Binnenl. 3 pc. $33\frac{5}{8}$; Coupons —; Rom. Leening 76.

MADRID, 13 Jan. Spanje 3 pc. $32\frac{11}{16}$; 5 pc. 13; Uitg. Schuld $3\frac{9}{16}$; Coupons $6\frac{1}{4}$.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f $23,5\frac{5}{8}$	a —	Pruissische	f 35	a —
Napelsche	- 23,—	,, —	Spaansche	- 2,44	,, —
Div. in £St.	- $11,72\frac{1}{2}$	,, $\frac{1}{2}$	Hamb. Russ.	- 37	,, —
Eng. Russen	- —,—	,, —	Russ. in Z. R.	- $36\frac{1}{4}$	,, —
Fransche	- $36\frac{1}{4}$	,, —	,, Pap. ,,	- $10\frac{7}{16}$	,, —
Belgische	- $36\frac{1}{4}$	,, —	Pools. in Fl.	- $27\frac{1}{4}$	,, —

Coupons Oostenrijksche Bank-Actien f 22,90 per Fl. 25.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a 9,73
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	» 5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,80
,, Pistolen	» 9,50	» 9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,40	» 9,50
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	$10\frac{3}{4}$	à $11\frac{1}{4}$ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
,, 993 » 100	» 104,50	» 105,—

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons van 5 pCts. Russische Certificaten, in zilver, 4de Serie, hunner administratie, verschenen 1/13 November 1850, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met f 23.16

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 20 Jan. Moutwijn f 10,25; Jenever f 13.75; Amst. Proef f 15,—, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 13 tot 18 Januarij, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Erwten L. 3, 16 M. — Meel 2798 ℔. — Rijst 247977 ℔.

ANTWERPEN, 20 Jan. Koffij. Afgedaan ca. 500 b. Domingo.

Tabak. 82 p. Havana.

Huiden. Den 20 zijn in veiling gebragt uithoofde van avarij; ca. 979 stuks Bahia dr. gez. van 25 a 26 c; 959 Montevideo van 39 a 58 c.; 92 id. gave a 66 c.; 140 Para van 31 a 57 c.; en 186 Indische Buffelhuiden van 11 a 26 c.; alles per $\frac{1}{2}$ kil. E.

STETTIN, 17 Jan. Granen. *Tarwe* zonder handel. *Rogge* 82 ℔ tegen Januarij $34\frac{1}{2}$ geld, tegen het voorjaar $35\frac{1}{2}$. *Haver* franco in magazijn $34\frac{1}{2}$ geld. In *Garst* ging niets om. *Lijnzaad*: Zaai werd duurder gehouden; Pernau, nieuwe $9\frac{1}{2}$ geld en op tijd; nieuwe Riga f 11 en zeer ferm.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Jan J. P. Boomgaard, Heinrich, Odessa, l. v Vlissingen - Z. Helmers, de 4 Gebroeders, Dantzig.

HELVOET, 20 Jan. J. Hubert, Zwaluw, Nantes. — Voor de wal: De Nederl. bark Jan de Wit, benevens twee koffen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 20 Jan. C. Bull, Delphin, Tonsberg.

HELVOET, 20 Jan. J. Tolner, Courier, Nantes. - J. Mouthaan, Admiraal Ver-Huell, (s.) Havre. - H. Kröger, Doris, Grangemouth. - H. M. Clausen, Anna, id.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

BALTIMORE, Maria & Fanny, von Camminga: 50,440 Duigen, 414 z. Quercitron, Böhlninger, Franck & Comp.; 58 v. Tabak, Deichman & vom Rath; 33 v. dito, W. Beckaringh; 16 v. dito, G. Blokhuys; 4 v. dito, W. & J. D. Lulofs; 12 K. Koopmanschappen, J. E. Kemner.

SAMOS, de Jager, Bok: 1 lading Fruit, Order.

BONESS, Jan Hero, Neeltje: 1 lading Gietijzer, Gebr. van der Vliet.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Januarij in lading naar:

Keulen	L. de Ruiter, Cöln N°. 29.
	W. Lintz, Herman.
Ludwighaven	A. Hartman, Ludwighaven N°. 6.
Manheim	J. Dorsenbach, Jacob.
Duisburg	H. Kamps, Vlijt en Hoop.
Dusseldorp Neus en *Urdingen*	C. Brugman, Niederrein N°. 3.
Maintz	W. Keher, Maintz N°. 1.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Maastricht	P. Weeks, Stad Amsterdam.
's Hertogenbosch en *Maastricht*	A. Maas Pz., de Vrouw Maria. (Slui 18 Jan.)
Venlo en *Roermond*	F. Koppelaars, l'Hirondelle. (Beurt L. de Rijk en C°.)
Tiel	C. van Uden, de Vrouw Magdalena. Vertrekt 21 Jan.

KEULEN, 19 Januarij in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Berns	Köln N°. 11.
Rotterdam	,, Demmer	,, ,, 25.

Rijnhoogte	Arnhem 20 Jan. 1 el 61 dm.
	Keulen 20 ,, 7 vt. 3 ,,

AANBESTEDINGEN.

Donderdag 30 Januarij. In een der vertrekken van het Jongens kosthuis, in het Instituut voor Doofstommen te Groningen, ten 11 ure: het bouwen, met de levering van het daartoe benoodigde, van een lokaal, ter hoogte van twee verdiepingen, lang bijna 23 el, en breed omstreeks 8 el; zullende dienen om daarin onderwijs te doen geven in onderscheidene ambachten en in de gymnastiek.

Donderdag 30 Januarij. In het Gemeentehuis te Hoogeveen, ten 12 ure: het bouwen van eene kerk, pastory en schuur, met de levering van alle daartoe benoodigde materialen, in het Hollandsche Veld, gem. Hoogeveen.

Maandag, 3 Februarij. Aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, ten 10 ure: Het herstellen en onderhouden der werken van de Zuid-Willemsvaart, voor zooverre die het hertogdom Limburg doorloopt, en zulks in twee perceelen, te weten: Het eerste perceel, zich uitstrekkende van de hoofdsluis te Maastricht tot de Belgische grenzen bij Smeermaas; en het tweede perceel, beginnende aan de Belgische grenzen nabbij Loozen, gaande langs Weert en zich uitstrekkende tot aan de grenzen der provincie Noord-Brabant.

Vrijdag, 7 Februarij. Aan het lokaal van het Provinciaal Gouvernement te Zwolle, ten 12 ure: 1. Het onderhoud van, benevens het doen van eenige herstellingen aan de aard- en verdiepingswerken der Dedemsvaart, met derzelve wegen, zijtakken, wijken, trekpaden, slooten enz., niets uitgezonderd, ingaande 1 Januarij en eindigende ult. December 1851. 2. Het doen van de noodige herstellingen aan de kunstwerken der Dedemsvaart, met het onderhoud van dien, van af 1 Jan. tot ult. December 1851.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 20 Januarij, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis, Tuin en Erf, ($1\frac{1}{2}$ Erf), Keizersgracht, N°. 1126; f 10100, f 1000, J. B. J. T. Rappard.

2. Een Huis en Erve, Prinsengracht, N°. 255; f 4350, f 300, B. H. Evers.

3. De helft in twee Huizen en Erven, Singel, N°. 2976 en 2977; f 1675, f 275, J. Kofoed.

4. Een Huis en Erve, Oranjestraat, N°. 1343; f 1225, R. W. Hartgerink.

5. Twee Huizen en Erven en eene Loods, Elandstraat, N°. 41 a 43; f 2275, F. Reysenbach.

6. Een Huis en Erve, Nieuwendijk, N°. 1374; f 4475, f 800, P. D. Lusink, Jr.

7. Een dito, Dirk van Hasseltsteeg, N°. 1988; f 3175. } f 5852, f 3, P. D. Lusink, Jr.

8. Een dito, naast Perceel N°. 7; f 2675, f 2. }

9. Een Huis, Achterhuis en Erve, Handboogstraat, N°. 4153; f 2875, f 20, P. Baaij, Jr.

10. Een Huis en Erve, Kleine Kattenburgerstraat, N°. 465; f 1450, f 10, P. D. Lusink, Jr.

11. $\frac{3}{8}$ in een Huis, Achterhuis en Erve, St. Anthonies Breestraat, N°. 3708; f 2000, f 5, P. Subiese.

12 Een Huis, Achterhuis en Erve, Haarlemmerdijk, N°. 1563; f 1925, f 30, W. A. Zelders.

13. Een Huis en Erve, Regt-Boomsloot, N°. 3010; f 1475, B. Keuch.

14. Een dito, Nieuwezijds Voorburgwal, N°. 2469; f 1375, f 70, A. Langerhuizen.

15. De helft in een Huis en Erve, Lindenstraat, N°. 5867; f 260, f 25, P. Palmboom.

ADVERTENTIEN.

(808) Indien iemand eene betrekking kon verschaffen aan een PERSOON van de R. C. Godsdienst, die van uitmuntende aanbevelingsbrieven voorzien is, zou daarmede een goed werk doen, en zich in den persoon niet bedrogen vinden. Het is onverschillig in welke betrekking men hem zoude willen plaatsen; hij is koetsier, geweest en kan bijgevolg goed met paarden omgaan, kan goed lezen en schrijven en weet zich goed te presenteren. Nadere informatiën te bekomen aan het Bureau dezer Courant.

Een R. C, Ondermeester van den derden rang. niet onbekend met de Fransche taal, en van een goed voorkomen, verlangt geplaatst te worden. Omtrent gedrag en bekwaamheden kan men de voldoenste getuigschriften overleggen. Adres met *franco* brieven bij den Boekverkooper A. van Loon te Tiel. (807)

Eene Jufvrouw van de R. K. Godsdienst, 24 jaar oud, vroeger reeds eenigen tijd in het vak van MANUFACTUREN werkzaam geweest zijnde, zag zich gaarne weder in die of wel in eene soortgelijke betrekking geplaatst. Er zal minder op groot salaris dan wel op eene fatsoenlijke behandeling gelet worden. Reflecterende gelieve zich te adresseren met *franco* brieven onder letter Z. aan den Boekhandelaar K. W. Pickhardt te 's Gravenhage. (804)

Magazijn van Piano's,

UIT DE VOORNAAMSTE FABRIJKEN,

Kalverstraat bij de Munt, N°. 128, *Amsterdam.*

Ten huize van den Boekhandelaar H. A. Zweers.

ZWEERS & C°. hebben de eer te berigten, dat hun bovengenoemd Magazijn ruim voorzien is van de beste soorten van **PIANO'S** uit de *eerste* binnen- en buitenlandsche fabrijken, welke tot zeer billijke prijzen te verkrijgen zijn en voor welker deugdelijkheid wordt gewaarborgd. Ook worden Piano's in *Huur* gegeven en in *Ruiling* aangenomen. Zij nemen de vrijheid zich beleefdelijk aan te bevelen. (806)

(805) Heden ziet bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch het licht:

KERKELIJK NEDERLAND.

Jaarboekje voor Roomsch-Katholijken,

DOOR

Pastoor *J. J. BURGMEIJER*

EN

Professor *J. H. WENSING.*

1851.

En is bij denzelven verkrijgbaar:

SACRORUM RITUUM CONGREGATIONIS DECRETA AUTHENTICA, quae ab anno 1588 ad annum 1848 prodierunt, alphabetico ordine collecta, 8vo. f 1.75.

(809) Bij C. L. van LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

LETTRE

D'UN

CATHOLIQUE NÉERLANDAIS

À

UN BELGE,

Ancien membre des États-Généraux,

SUR LA

SITUATION POLITIQUE ACTUELLE

DE

SES CORELIGIONNAIRES DANS LES PAYS-BAS.

Prijs 60 Cents.

DE H. ROZENKRANS,

GESCHIEDKUNDIG VERKLAARD EN OP VERSCHILLENDE WIJZEN TER BEOEFENING VOORGESTELD.

DOOR

H. J. C. VAN NOUHUYS.

Met een brief aan den auteur, van den Zeer Eerw. Heere *P. J. HESSEVELD*, R. K. P.

Prijs 80 Cents.

Met eene aanprijzende goedkeuring.

Wordt met succes gedebiteerd:

HET LIEVELINGSBEELD DER VROMEN,

OF

BESPIEGELINGEN OVER DE GEHEIMEN VAN 'T LIJDEN

ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

VAN

WILLEM II,

GRAAF VAN HOLLAND EN ROOMSCH KONING.

UIT HET LATIJN VERTAALD,

EN VERMEERDERD MET EEN LEVENSSCHETS VAN DEN GRAAF,

DOOR

H. J. C. van Nouhuys.

Prijs 60 Cents.

Alom mede verkrijgbaar bij zijne gewone correspondenten.

Op nieuw ontvangen:

PORTRET

VAN DEN

H. VINCENTIUS VAN PAULO.

Prijs f 2.00.

EN VAN DEN

H. MAAGD MARIA.

Prijs f 2.00.

Dit laatste bijzonder geschikt om te dienen als pendant bij het eerste.

Verwacht binnen eenige dagen:

DOM PITRA. LA HOLLANDE CATHOLIQUE.

De reeds gedane bestellingen op dit werk zullen onmiddelijk bij den ontvangst worden afgeleverd.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.